

Wettelijk kader

In 1992 heeft Nederland het Verdrag van Valletta (Malta) ondertekend. Dit verdrag bepaalt, dat er op verantwoorde wijze dient te worden omgegaan met het archeologisch erfgoed, o.a. in ruimtelijke planontwikkelingen. Dit verdrag heeft inmiddels zijn weerslag verkregen in een wijziging van de Monumentenwet 1988, die op 1 september 2007 in werking is getreden, de Wet op de archeologische monumentenzorg (WAMZ). Een belangrijk uitgangspunt, is dat het behoud in situ (op de oorspronkelijke plaats) voorgaat op het behoud ex situ (opgraven en bewaren in depot). Van belang is, dat door middel van vooronderzoek tijdig inzicht wordt verkregen in de archeologische waarden van een gebied, zodat deze bij beoogde planontwikkelingen kunnen worden betrokken. Voor de ruimtelijke ordening is een belangrijke bepaling, dat de wet niet van toepassing is op projecten met oppervlakte kleiner dan 100 m²; de gemeenteraad kan een hiervan afwijkende andere oppervlakte vaststellen.

In 2006 heeft de gemeenteraad de 'Nota Archeologische Monumentenzorg Walcheren 2006' vastgesteld. Het provinciaal bestuur heeft bij brief van 24 januari 2006 met de inhoud van deze nota ingestemd.

Inmiddels is de Nota archeologische monumentenzorg Walcheren 2006 geëvalueerd. In april 2009 heeft de gemeenteraad de nieuwe Nota archeologische monumentenzorg Walcheren evaluatie 2008 vastgesteld. Onderdeel van deze nota vormt een gewijzigde vrijstellingsregeling, waarbij (onder meer) is bepaald dat in gebieden met een middelhoge en hoge verwachtingswaarde grondwerkzaamheden zonder archeologisch onderzoek mogen plaatsvinden tot een diepte van 0,40 m en een oppervlakte van 500 m². Voor de volgende gebieden mogen de bodemingrepen niet dieper zijn dan 0,4 m en niet groter zijn dan 50 m².¹

- gebieden ter plaatse van AMK-terreinen met een vastgestelde archeologische waarde;
- gebieden ter plaatse van een zogenaamde verwachtingszone op basis van historische kaarten;
- gebieden binnen een straal van 50 meter rondom een vindplaats.

Voor AMK-terreinen, zijnde de middeleeuwse dorpskernen zijn hiervan uitgezonderd. Voor deze gebieden is een vrijstelling geregeld voor bodemingrepen die niet dieper gaan dan 0,40 meter onder huidig maaiveld en geen grotere oppervlakte hebben dan 60 m².

Onderzoeksresultaten

In voorbereiding van dit bestemmingsplan heeft de Walcherse Archeologische Dienst een bescheiden bureauonderzoek uitgevoerd. Hierbij is gekeken naar verschillende kaarten, zowel oude kaarten als kaarten met archeologische informatie. Ook is de landelijke database ARCHIS geraadpleegd.

In het plangebied Nieuw-Middelburg bevinden zich geen bekende terreinen met een archeologische waarde. Een deel van het plangebied Nieuw-Middelburg wordt doorsneden door een brede kreekrug. Kreekruggen zijn op de archeologische verwachtingskaart van Walcheren aangeduid als een gebied met een hoge archeologische verwachting. Het gaat hierbij om verwachting op archeologische resten uit de Middeleeuwen en daarna.

Tussen deze kreekruggen bevinden zich gebieden die in de poel of kom zijn gelegen en op de verwachtingskaart zijn aangeduid met een middelhoge verwachting. Deze verwachting betreft met name resten uit de IJzertijd en Romeinse tijd in de top van het onderliggend veen.

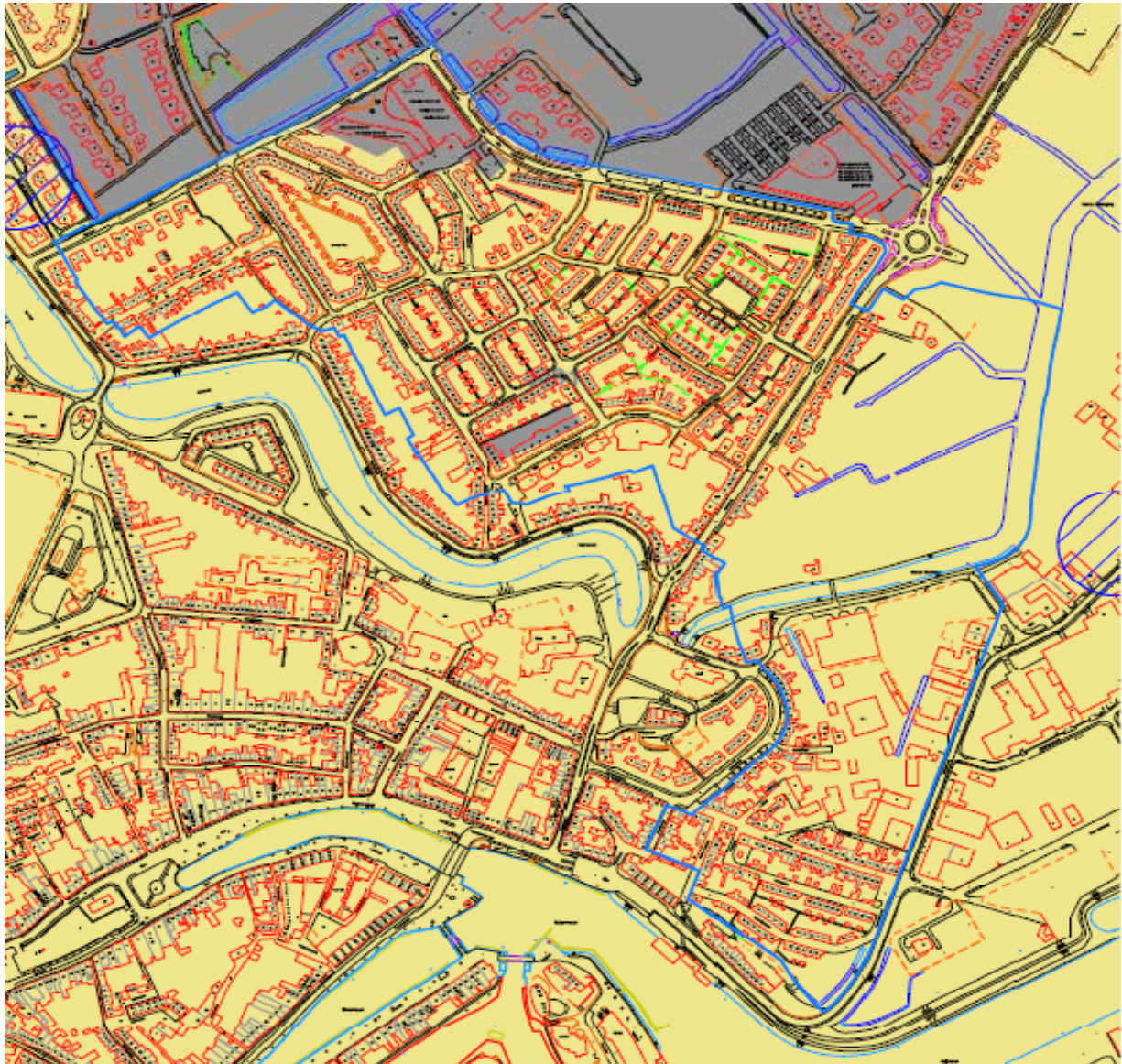
Volgens de geraadpleegde oude kaarten heeft in de loop der eeuwen alleen beperkte bebouwing bestaan aan weerszijden van de Jacob Catsstraat en van de Veerseweg. Deze gebieden zijn in het kader van het archeologiebeleid niet geselecteerd als terreinen met een archeologische waarde.

Binnen de grenzen van het plangebied zijn binnen de landelijke archeologische database ARCHIS geen vindplaatsen (waarnemingen) bekend.

In het plangebied zijn twee terreinen al onderwerp van archeologische onderzoeken geweest. Deze onderzoeken hadden als conclusie dat op deze plaatsen geen verder archeologisch onderzoek

¹ De oppervlakte van de bodemingrepen is gewijzigd van 30 m² naar 50 m². Deze maat is gewijzigd omdat door de Wabo al 50 m² vergunningvrij kan worden gebouwd.

noodzakelijk is. Het betreft de terreinen aan de Prinses Maximastraat en de Oranjelaan. Deze terreinen, waar geen verder onderzoek nodig is, zijn grijs ingekleurd in figuur 1.

Figuur 1 Archeologische waarden

Op basis van de archeologische beleidsadvieskaart Walcheren kunnen verschillende terreinen worden onderscheiden met elk een afzonderlijke vrijstellingsregeling voor archeologisch onderzoek. Ten behoeve van de uniformiteit binnen de bestemmingsplannen zijn voor de vier verschillende soorten terrein modelvoorschriften opgesteld, waarbij onderscheid wordt gemaakt tussen Waarde - Archeologie 1, Waarde Archeologie 2, Waarde - Archeologie 3 en Waarde - Archeologie 4. Het streven is om voor elk bestemmingsplan op Walcheren dezelfde Waarde Archeologie aan hetzelfde soort terrein met de afzonderlijke vrijstelling toe te kennen.

Binnen de plangrens van het bestemmingsplan Nieuw-Middelburg bevinden zich alleen gebieden met een hoge en middelhoge verwachtingswaarde. Zij genieten de Waarde - Archeologie 3 (WR - A - 3). In dit gebied moeten bodemingrepen die dieper gaan dan 40 cm onder maaiveld en die een oppervlakte hebben groter dan 500 m² moeten worden voorafgegaan door (verkennend) archeologisch onderzoek. Het terrein is beige gemarkeerd in figuur 1.